

Detaljplan för **Cykelväg i Kleverud,** Vänersborgs kommun

PLANBESKRIVNING

Miljö- och byggnadsförvaltningen
Upprättad i maj 2020
Reviderad i juni och september 2020

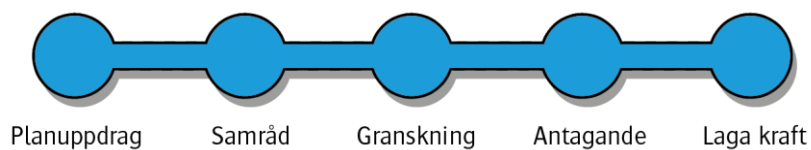
Antagen: 2020-09-22, BN § 78
Laga kraft: 2020-10-22

Standardförfarande (PBL 2010:900, SFS 2014:900)

Detaljplanen består av plankarta med bestämmelser och är rättsligt bindande. I bilaga 2 redogörs för planbestämmelserna och deras innebörd.

Planbeskrivningen ska underlätta förståelsen av planförslagets innebörd samt redovisa planens syfte, förutsättningar, genomförande och konsekvenser. Den har ingen egen rättsverkan. Avsikten är att den ska vara vägledande vid tolkning av planen.

Planprocessen regleras i plan- och bygglagen (PBL). Figuren nedan illustrerar planprocessen och visar i vilket skede detaljplanen befinner sig. Planarbetet sker med öppenhet och insyn. Det ger ett bra beslutsunderlag, besluten får en god förankring och det ger möjlighet till att påverka den egna närmiljön.

Ansvarig planhandläggare

Detaljplanen har tagits fram av Miljö- och byggnadsförvaltningen genom plan- och bygglov med Alexandra Swahn som ansvarig planhandläggare.

Tjänstepersoner på kommunens övriga förvaltningar har bistått inom sina respektive expertområden.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PLANBESKRIVNING	4
HANDLINGAR	4
PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG	4
PLANDATA.....	5
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	6
ÖVERSIKTSPLAN.....	6
FÖP DALSLANDSKUSTEN.....	6
GÄLLANDE DETALJPLAN.....	6
RIKSINTRESSEN OCH ALLMÄNNA INTRESSEN	8
RIKSINTRESSEN	8
STRANDSKYDD.....	8
NATURA 2000.....	8
FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR	9
MARK	9
TRAFIK OCH KOMMUNIKATIONER	14
TEKNISK FÖRSÖRJNING.....	15
KONSEKVENSER	17
RIKSINTRESSEN OCH ANDRA ALLMÄNNA INTRESSEN.....	17
MILJÖBEDÖMNING	21
STRATEGISK MILJÖBEDÖMNING	21
GENOMFÖRANDE	22
FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR	22
TEKNISKA FRÅGOR.....	23
ENERGI OCH DIGITAL INFRASTRUKTUR	23
EKONOMISKA FRÅGOR	23
ORGANISATORISKA FRÅGOR	24
BILAGOR	25
BILAGA 1 – UNDERSÖKNING OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN	25
BILAGA 2 – CHECKLISTA BARN	27

PLANBESKRIVNING

Den 3 mars 2020 § 14 beslutade Byggnadsnämnden att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag på detaljplan för del av Kleverud 1:1, cykelväg, Vänersborgs kommun. Efter samrådet har planens namn ändrats till Detaljplan för cykelväg i Kleverud.

Handlingar

Följande handlingar ingår:

- Följande handlingar ingår:
- Plankarta med bestämmelser, skala 1:1 000
- Planbeskrivning (detta dokument)
- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande
- Fastighetsförteckning (finns hos Plan och bygglov, Miljö- och byggnadsförvaltningen)

Planens syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att säkerställa allmänhetens tillgänglighet till gång- och cykelvägnätet genom att länka samman det allmänna cykelstråket, lokalt mellan Vänersborg och Frändefors och regionalt runt Vänern. Avsikten är att kommunen ska lösa in marken inom planområdet. I detaljplanen behöver in- och utfartsväg för de som bor längs den befintliga vägen säkerställas.

Det föreslagna planområdet är inte planlagt sedan tidigare.

Förslaget innebär att en sträcka längs med gamla E45 planläggs som allmän platsmark med kommunalt huvudmannaskap, vilken kommunen sedan löser in från enskilda fastighetsägare.

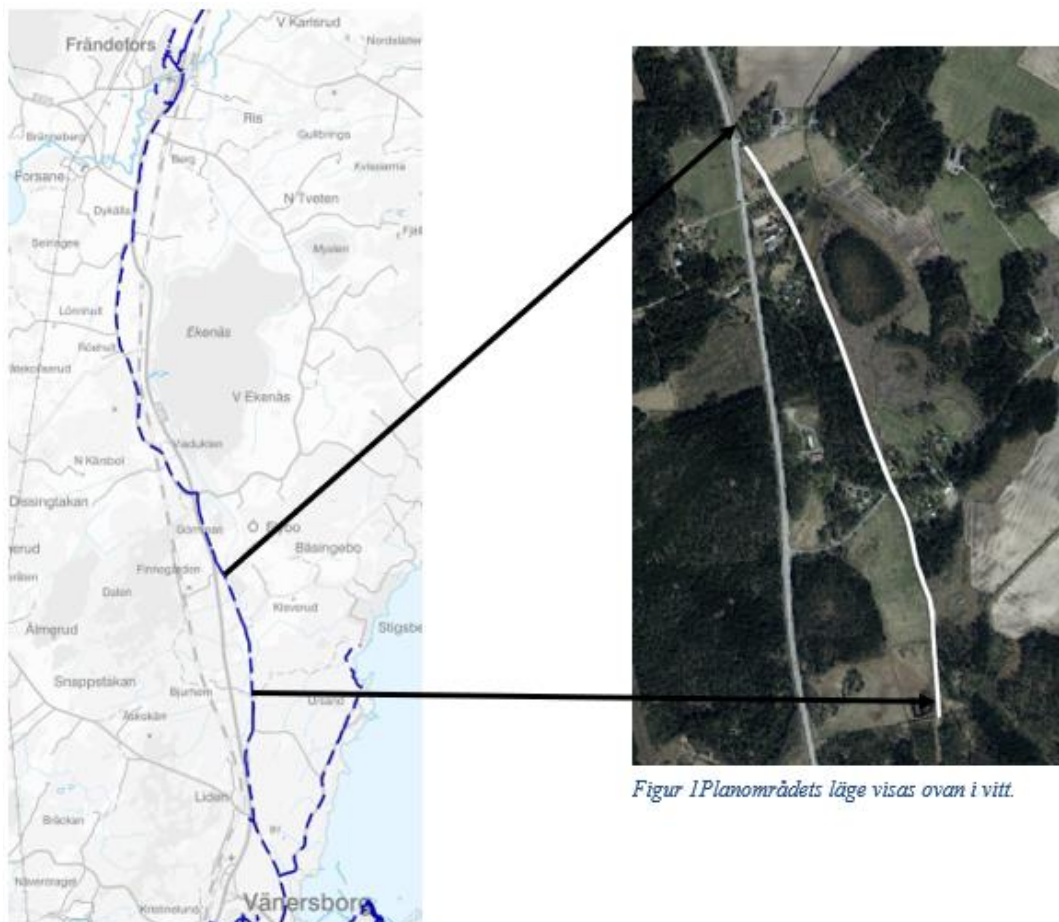
I planen fastläggs användningarna lokalgata och gång- och cykelväg. På de sträckor där in- och utfartsväg ska säkerställas används lokalgata och på resterande sträckor används gång- och cykelväg.

Detaljplanen hanteras med standardförfarande enligt plan- och bygglagen (2010:900).

Plandata

Planområdets läge

Planområdet ligger ca 200 meter öster om E45 vid Kleverud och berör en vägsträcka på ca 1,5 km. I norr avgränsas området av Gömman och i söder av Bjurhem. Vägen är idag enskild.

Figur 1 Planområdets läge visas ovan i vitt.

Figur 2 Blå streckad linje visar cykelstråket mellan Frändefors och Vänersborg

Areal och markägoförhållanden

Planområdets areal är cirka 1 ha och sträcker sig 1,5 kilometer i nord – sydlig riktning.

Fastigheter inom planområdet är Kleverud 1:1, Kleverud 1:3, Kleverud 1:10, Bjurhem 1:5 samt samfälligheten Frändefors-Mossen S:1. Det är endast delar av fastigheterna längs med befintlig väg som kommer planläggas. Samtliga fastigheter är privatägda. Fastighetsägare och rättighetshavare redovisas i fastighetsförteckningen som hör till detaljplanen.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan

Översiktsplan 2017, antagen av kommunfullmäktige den 13 december 2017, rekommenderar ett sammanhållet gång- och cykelnät. Att välja ett hållbart transportmedel blir allt viktigare, och då måste förutsättningarna för detta finnas. Genom att sammanlänka gång- och cykelvägnätet främjas hållbara resor för kommunens invånare. Planförslaget överensstämmer med översiktsplanens intentioner och bedöms vara lämpligt för en kompletterande sträcka av gång- och cykelväg.

FÖP Dalslandskusten

I den fördjupade översiktsplanen för Dalslandskusten, antagen av kommunfullmäktige den 26 oktober 2011, föreslås att gång- och cykelvägnätet längs med E45 vid Kleverud byggs ut. Planförslaget stämmer överens med intentionerna i den fördjupade översiktsplanen.

Gällande detaljplan

Planområdet ligger utanför detaljplanerat område.

Cykelplan

Vänersborgs kommuns Cykelplan, antagen av kommunfullmäktige 2018-03-28 och reviderad 2019, redovisar vikten av ett logiskt och sammanhållet gång- och cykelvägnät för att förbättra cyklistens förutsättningar och därmed öka säkerheten och tryggheten i trafiken. Under föreslagna projekt nämns planområdets sträckning som en tänkbar utvecklingsdel för att binda ihop gång- och cykelvägnätet. Planförslaget stämmer överens med intentionerna i cykelplanen och bedöms vara en lämplig åtgärd.

Trafikplan Vägverket¹

Trafikverket beslutade 2015² att fastställa vägplanen för anläggning av gång- och cykelväg längs väg E45 mellan Vänersborg och Frändefors. Syftet med projektet var att få ett sammanhängande gång- och cykelstråk mellan Vänersborg och Frändefors. Trafikverket bedömde att projektet var motiverat att genomföra då trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter skulle förbättras väsentligt.

Vägplanen omfattar nyanläggning på två delsträckor på tillsammans drygt 3 kilometer. Längs den resterande sträckningen finns möjligheter för oskyddade trafikanter att färdas trafiksäkert på befintliga vägar. Arbetsplanen omfattar dels sträckan Finnegården till strax norr om väg 2150 och dels sträckan korsningen E45/2059 vid Röshult till befintlig gång- och cykelväg vid Frändefors skola. Den första delsträckan anlades längs den östra sidan av väg E45. Den andra delsträckan har anlagts längs den västra sidan av väg E45.

¹ Trafikverket, 2014. *Fastställelse av vägplan för anläggning av gång- och cykelväg längs E45, delen Vänersborg – Frändefors i Vänersborgs kommun, Västra Götalands*. Ärendenummer TRV 2014/98933.

² Med stöd av 18 § väglagen (1971:948).

Figur 1 Bilden visar av Trafikverket utpekade sträckor för utveckling av cykelnätet i rött.

RIKSINTRESSEN OCH ALLMÄNNA INTRESSEN

Riksintressen

Planområdet ligger inom utpekad riksintresse för totalförsvarets militära del, Såtenäs flottiljflygplats, stoppområde för höga objekt. Inom stoppområde kan inte objekt högre än 20 meter (totalhöjd) utanför sammanhållen bebyggelse respektive 45 meter (totalhöjd) inom sammanhållen bebyggelse tillåtas, eftersom de då definieras som höga objekt. Planområdet ligger även inom utpekad riksintresse för Försvarmaktens influensområde för luftrum, Minimum Sector Altitude-yta (MSA) för Såtenäs flottiljflygplats, där samråd krävs för uppförande av höga objekt.

Planområdet ligger i närheten av E45 som är riksintresse för kommunikation. Det är ett betydelsefullt kommunikationsstråk som kopplar samman olika delar av Sverige och är ett strategiskt transportnät för både person- och godstrafik.

En del av planområdets södra del berörs av riksintresse enligt 4 kap 2 § miljöbalken, Vänern med öar och strandområden, vilket medför att turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt ska beaktas.

Strandskydd

Planområdet berörs inte av strandskydd.

Natura 2000

Planområdet ligger inte i ett Natura 2000-område.

Nationell cykelstrategi

Regeringen vill stimulera långsiktigt hållbara transportlösningar inom bland annat kollektivtrafik, gång och cykel. En ökad och säker cykling kan bidra till att minska resandets miljöpåverkan och trängsel i tätorter samt bidra till en bättre folkhälsa.

Regeringen vill förbättra förutsättningarna för ökad fysisk rörlighet bland barn och unga genom ökat cyklande. Fysisk aktivitet är en viktig faktor för barns nuvarande och framtida hälsa, såväl fysisk som psykisk. En av preciseringarna för det transportpolitiska funktionsmålet är att barns möjligheter att själva på ett säkert sätt använda transportsystemet och vistas i trafikmiljöer ökar.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Mark

Det tänkta planområdet består i dagsläget av en grusad väg med en ungefärlig bredd på 2,5 - 3 meter. Planområdet sträcker sig ca 1,5 km och passerar därmed över flertalet jordarter. Landskapet är lätt kuperat, där betesmark bryts av berg som går i dagen i form av låga kullar och åkerholmar. Jorden är av sedimentär art, dominerad av glacial finlera och postglacial silt, med undantag för ett stråk av kärrtorv som passerar under vägen.

Vägen ifråga är tidigare Riksväg 7 som gick mellan Grums utanför Karlstad och Göteborg. Riksvägen har ersatts av E45:an och planområdet tar i anspråk den gamla sträckningen för Riksväg 7.

Planförslag

I planen föreslås att en befintlig väg tas i anspråk och omvandlas till allmän plats i form av gång- och cykelväg samt lokalgata. Den befintliga vägen bedöms ha tillfredställande bärighet för det planerade ändamålet, men hänsyn behöver tas till de sedimentära jordarterna vid framtida ombyggnation eller förstärkning av underbyggnaden. Slutsatsen om vägens bärighet dras med hänsyn till att vägen fungerade som riksväg under många årtionden

Bebyggelse

I anslutning till planområdet finns sammanlagt 13 hushåll som nyttjar olika delar av vägen för in- och utfart. Därutöver finns fyra förhandsbesked på bostadstomter i närheten av planområdet vilket förutsätts öka antalet hushåll till 17.

Planförslag

Planområdet innefattar inte bebyggelse men berör enskilda fastigheters in- och utfarter. Alla in- och utfarter kommer att kunna brukas efter planförslagens genomförande.

De sträckor som används för in- och utfart är markerade med röd linje på bilden här bredvid.

Detaljplanen föreslår lokalgata för att säkerställa in- och utfarter och gång- och cykelväg på resterande delar.

Figur 2 - Ovan syns vägsträckor tillgängliga för bil i rött.

Natur och rekreation

Inom planområdet finns inga kända nyckelbiotoper eller särskilt skyddsvärda träd. I direkt anslutning till planområdet finns i norr en sumpskog som utgörs av en mosse med ett trädskikt som domineras av tall och i söder en anlagd våtmark, se nedanstående bild där planområdet markerats med en röd linje.

Våtmarken väster om planområdets sydligaste del ligger på fastigheten Bjurhem 1:5. Våtmarken är anlagd för att täcka en tidigare matjordstäkt, verksam några år från 2007. Den anlagda våtmarken och fuktiga miljöer inom och i angränsning till planområdet bedöms kunna utgöra livsmiljöer för groddjur. Dessa berörs inte direkt av fysiska åtgärder, men försiktighetsmått kan bli aktuellt i samband med anläggande och skötsel. Vägen passerar över broar, flera mindre vattendrag. Längs den planerade gång- och cykelvägen finns befintliga diken som avgränsar mot jordbruksmark och skogsmark. En viss ökad avrinning till diken kommer ske när grusvägen asfalteras. Diken i, eller i direkt anslutning till, jordbruksmark omfattas av det generella biotopskyddet för småvatten och våtmark inom jordbruksmark och åtgärder som berör dessa kräver dispens från Länsstyrelsen.

Flera av diken ingår i markavvattningsföretag där ett visst underhåll av diken kan ingå. Om en rensning skadar biotopen krävs dispens från biotopskyddet. Det är viktigt att gång- och cykelvägens skötsel inte påverkar värdefulla biotoper negativt, detta gäller särskilt kring vattendrag, diken och befintlig våtmark. Grövre träd bör sparas och tätare vegetation lämnas längs sträckan för småfågel och som skydd och ledstråk för exempelvis groddjur.

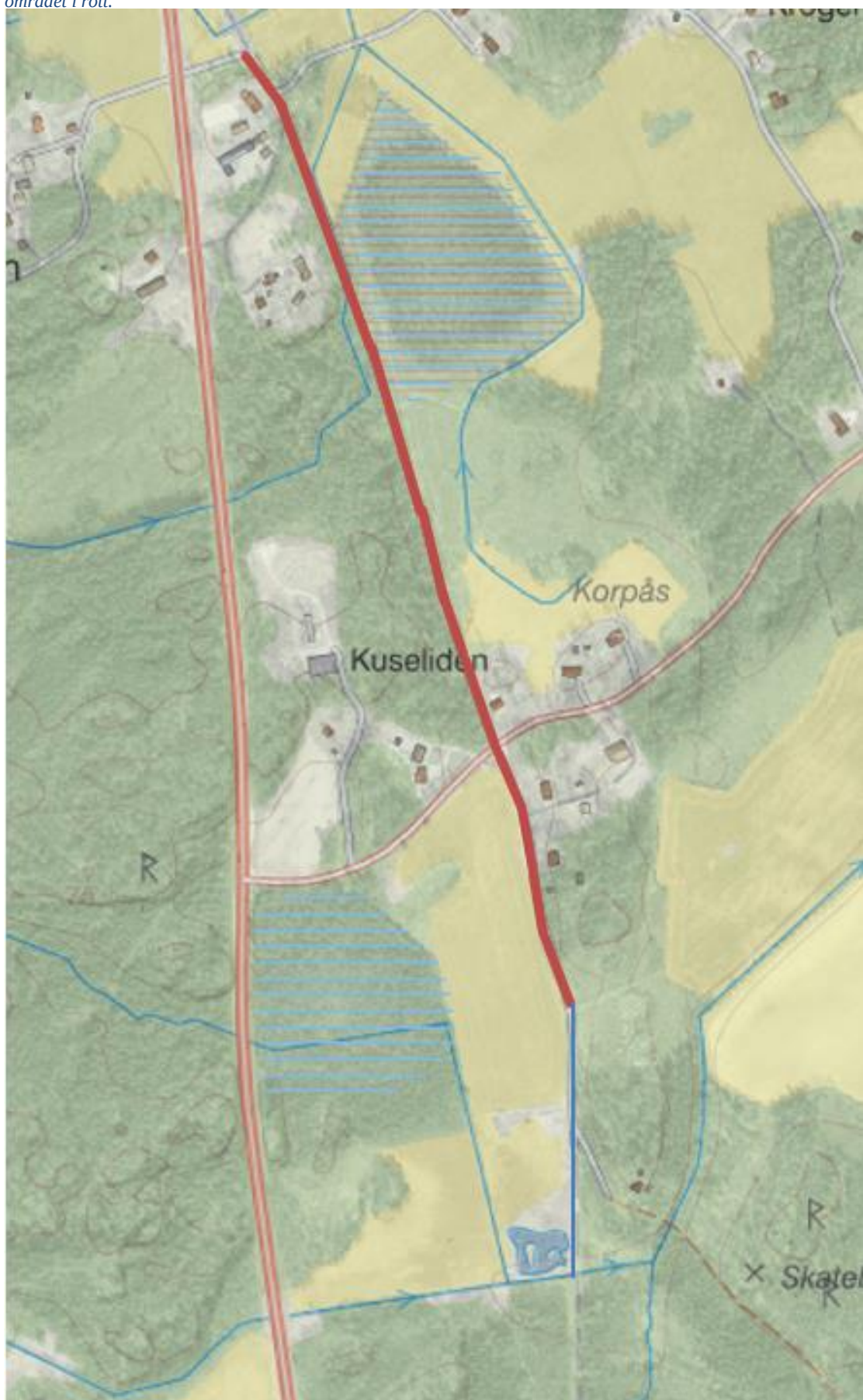
Planförslag

Då planläggningen görs av en redan befintlig vägsträckning är påverkan på naturvärden främst kopplade till utökad skötsel och användning av vägen. I huvudsak kommer den ökade användningen bestå av ökat antal cyklist. En liten ökning av biltrafik kan förväntas på sträckan i söder, norr om våtmarken på grund av tillkomst av nya tomter.

Sumpskogen kommer inte att beröras av planförslaget, inte heller våtmarken vid Bjurhem 1:5. Biotopskyddade diken hamnar inom planområdet, men planläggningen innebär inte att diken påverkas mer än att de kommer att underhållsröjas för att bibehålla sin ursprungliga funktion.

Genomförandet av planen innebär ingen ändring av broar eller arbete i vattendrag. Då gång- och cykelvägen inte kommer att förses med belysning tillkommer inga ljusstörningar.

Figur 3 På bilden visas två sumpskogar skrafferade med blå linje. Längst ned i kartan syns våtmarken bredvid planområdet i rött.

Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är funktioner hos naturen (ekosystem) som gynnar människan. Exempel på ekosystemtjänster är syret som växterna producerar, säden som växer på våra åkrar och pollineringen som insekterna sköter så att vi får frukter och bär. Naturen gör att vi mår bra och får bättre hälsa, känslan av välbefinnande är också en ekosystemtjänst.

För att vi ska få ekosystemtjänster från naturen måste det finnas många olika slags växter, djur och ekosystem. Ju bättre biologisk mångfald, desto bättre fungerar naturen och ekosystemtjänsterna.

Planförslag

Det är viktigt att den grönstruktur som finns i området bibehålls och bevaras, både för naturvärden, upplevelsen och ekosystemtjänsterna. Genom att bevara det småskaliga jordbrukslandskapet kan cyklister och fotgängare njuta av vackra vyer och tystare miljöer, tack vare bland annat lövträdens bullerhämmande effekt. Träd och buskar fyller en viktig funktion för biologisk mångfald men också som vindskydd och visuell avskärmning mot E45. Detta behöver beaktas i samband med skötsel av gång- och cykelvägen.

Turism och landsbygdsutveckling.

Det finns ett pågående arbete med att skapa en nationell cykelled runt Vänern, kallat Lake Vänern Grand Tour. Lake Vänern Grand Tour är ett pilotprojekt som ingår i en nationell satsning för att utveckla naturturismen på landsbygden. Det är ett samarbete över administrativa gränser som ska bidra till att utveckla Vänern som destination, men även föra samman kommunerna runt sjön. Projektet pågår 2018-2020 och finansieras av Jordbruksverket, Region Värmland, Västra Götalandsregionen och kommunerna runt Vänern.

Även ridning är en viktig aktivitet på landsbygden och möjligheten att rida i sitt närområde ses som ett positivt inslag. Idag finns hästägare längs den tänkta gång- och cykelvägen. Kommunen har som ambition att dessa ska kunna fortsätta rida till och från sina fastigheter även i framtiden.

Planförslag

Vid planens genomförande knyts cykelleden runt Vänern ihop. Det här gynnar inte bara cyklisterna utan också entreprenörer på landsbygden som till exempel kan erbjuda måltidsupplevelser, närproducerade varor, övernattning och uthyrning av cyklar och kajaker.

Trafik och kommunikationer

Gång- och cykelvägar

Miljövänliga transporter är viktigt för att bidra till att uppnå miljökvalitetsmålet om begränsad miljöpåverkan. Det ger potential för en lägre resursanvändning och möjlighet till ett mindre bilberoende och en hållbar livsstil.

För att cykling ska bli mer attraktivt som val av transportmedel behöver det bli säkrare att cykla. Den största andelen allvarligt skadade trafikanter är dock cyklister och prognoser fram till 2020 visar att sammanhållna och effektiva åtgärder för minskat antal omkomna och allvarligt skadade saknas. Ändå har antalet omkomna cyklister minskat de senaste 20 åren.

Bilvägar och utfarter

Planområdet består idag av en privat väg. Längs med vägen finns fastigheter med servitut att använda vägen som in- och utfart, servitut som blir onyttiga i de delar de ligger på allmän plats i detaljplanen.

Inom det aktuella planområdet är det ytterst få fastigheter som använder olika delar av vägen för in- och utfart. I den norra delen rör det sig om sju bebyggda bostadsfastigheter och i den södra delen om tre bebyggda bostadsfastigheter, en obebyggd bostadsfastighet samt ytterligare tre avstyckade tomter som nu ligger ute till försäljning.

Planförslag

Planområdet innehåller två delar. En del ligger söder om och en del ligger norr om Gestadvägen. Sträckan norr om Gestadvägen får till största delen användningen gång- och cykelväg. I ytterändarna sätts användningen lokalgata för att även fungera som in- och utfart för intilliggande fastigheter.

Sträckan söder om Gestadvägen får till största delen användningen lokalgata utom längst i söder som får användningen gång- och cykelväg.

Inom det aktuella planområdet är det ytterst få fastigheter som använder olika delar av vägen för in- och utfart, vilket gör den lämplig att använda för oskyddade trafikanter (gående och cyklister).

Planförslaget kommer innebära att vägens ytbeläggning förbättras vilket ökar trafiksäkerheten, främst för cyklister.

Teknisk försörjning

Dagvatten och skyfall

Kommunfullmäktige har den 2 februari 2011 § 6 antagit Policy för dagvattenhantering i Vänersborgs kommun. "Dagvatten" betecknar regnvatten som samlas eller rinner på markytan och i stora mängder kan ställa till problem med översvämningar och förgiftning av vattendrag. På grund av klimatförändringar förväntas fler perioder med långvarig och kraftig nederbörd, vilket ökar mängden dagvatten. När andelen mark ökar som är bebyggd eller hårdgjord (t.ex. vägar) innebär det dessutom att mindre vatten kan tränga ner i marken, vilket ytterligare ökar riskerna.

Vid normala regn hanteras regnvolymer antingen genom avledning till samhällets dagvattensystem eller genom infiltration på permeabla, gröna ytor. Vid extrema regn kan dagvattensystemets kapacitet och markens infiltrationsförmåga överskridas vilket medför att det sker en avrinning på markytan med marköversvämning som följd. Översvämning genom skyfall är ett hot som kan bli vanligare i ett framtida förändrat klimat.

Planförslag

Den befintliga vägen omges idag av diken av varierande djup. För att kunna omhänderta en ökad avrinning från vägen kommer diken att röjas ur och rustas upp. Genom att bibehålla dikenas ursprungliga funktion kan fler föroreningar tas om hand samt att risk för översvämning minskar.

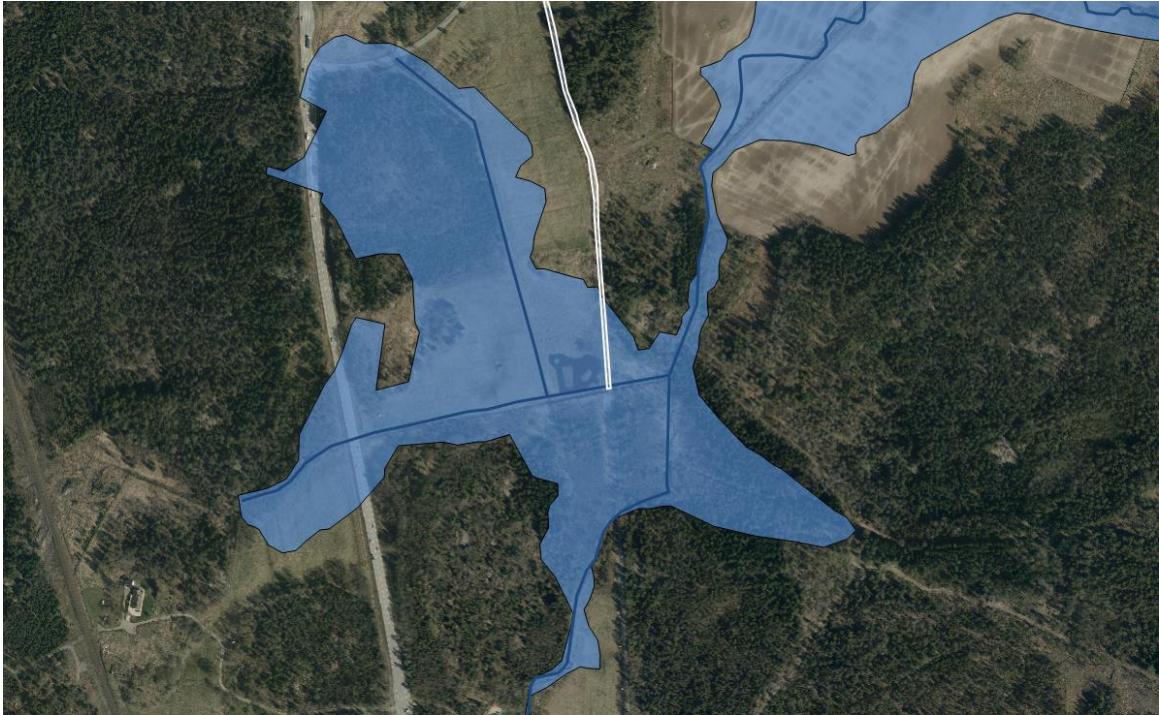
Markavvattningsföretag

Planområdet berörs av två markavvattningsföretag, Bjurhem, Grönvik m.fl. bildat 1913 (akt P-E1a-0196) samt Ris, Tveten m.fl. bildat 1932 (akt P-E1b-0925). Ett dikningsföretag är en samfällighet som bildats för att förbättra markavvattningen och vattenavledningen, oftast för att vinna ny odlingsmark.

Delägare i markavvattningsföretaget ges möjlighet att yttra sig i detaljplanen. Vid åtgärder som innebär ändrade förhållanden för dikningsföretaget kan det behöva omprövas. Omprövning söks hos Mark- och Miljödömsstolen.

Planförslag

Markavvattningsföretaget innebär en rättighet för de fastigheter som ligger inom båtnadsområdet, att fortsätta avvattna marken i enlighet med markavvattningsföretaget. Planförslaget väntas inte påverka eller hindra fastigheter inom båtnadsområdena från att fortsätta använda och sköta de diken de ansvarar för.

Figur 4 visar Bjurhem, Grönvik m.fl. båtomsråde (blått område med mörk kontur) samt dess diken och rör (mörkblå linjer) Vit linje visar planområdets läge.

Figur 5 visar Ris, Tveten m.fl. båtomsråde (blått område med mörk kontur) samt dess diken och rör (mörkblå linjer) Vit linje visar planområdets läge.

KONSEKVENSER

Riksintressen och andra allmänna intressen

Planområdet ligger inom utpekad riksintresse för totalförsvarets militära del, Såtenäs flottilflygplats, stoppområde för höga objekt. Planområdet ligger även inom utpekad riksintresse för Forsvarsmaktens influensområde för luftrum där samråd krävs för uppförande av höga objekt. Då inga höga objekt uppförs inom planen väntas riksintresset inte påverkas.

Planområdet ligger i närheten av E45 som är riksintresse för kommunikation, men på ett sådant avstånd att riksintresset inte väntas påverkas. En del av planområdets södra del berörs av riksintresse enligt 4 kap 2 § miljöbalken, Vänern med öar och strandområden, men cykelvägen antas enbart gynna friluftslivet och turismen.

De särskilda bestämmelserna för hushållning med mark och vatten för vissa särskilt utpekade områden utgör dock inte hinder för utvecklingen av gång- och cykelvägnätet. Kommunen bedömer att inga riksintressen eller andra allmänna intressen påverkas negativt av planförslaget.

Nationell cykelstrategi

Regeringen vill stimulera långsiktigt hållbara transportlösningar inom bland annat kollektivtrafik, gång och cykel. När planen genomförs kommer en viktig del av den nya nationella cykelleden runt Vänern, att vara på plats. Leden kommer att gynna lokalbefolkning som söker att transportera sig hållbart. Dessutom kommer den att gynna ekoturister från Sverige och världen. Planen väntas följa den nationella cykelstrategin och främja långsiktigt hållbara transportlösningar.

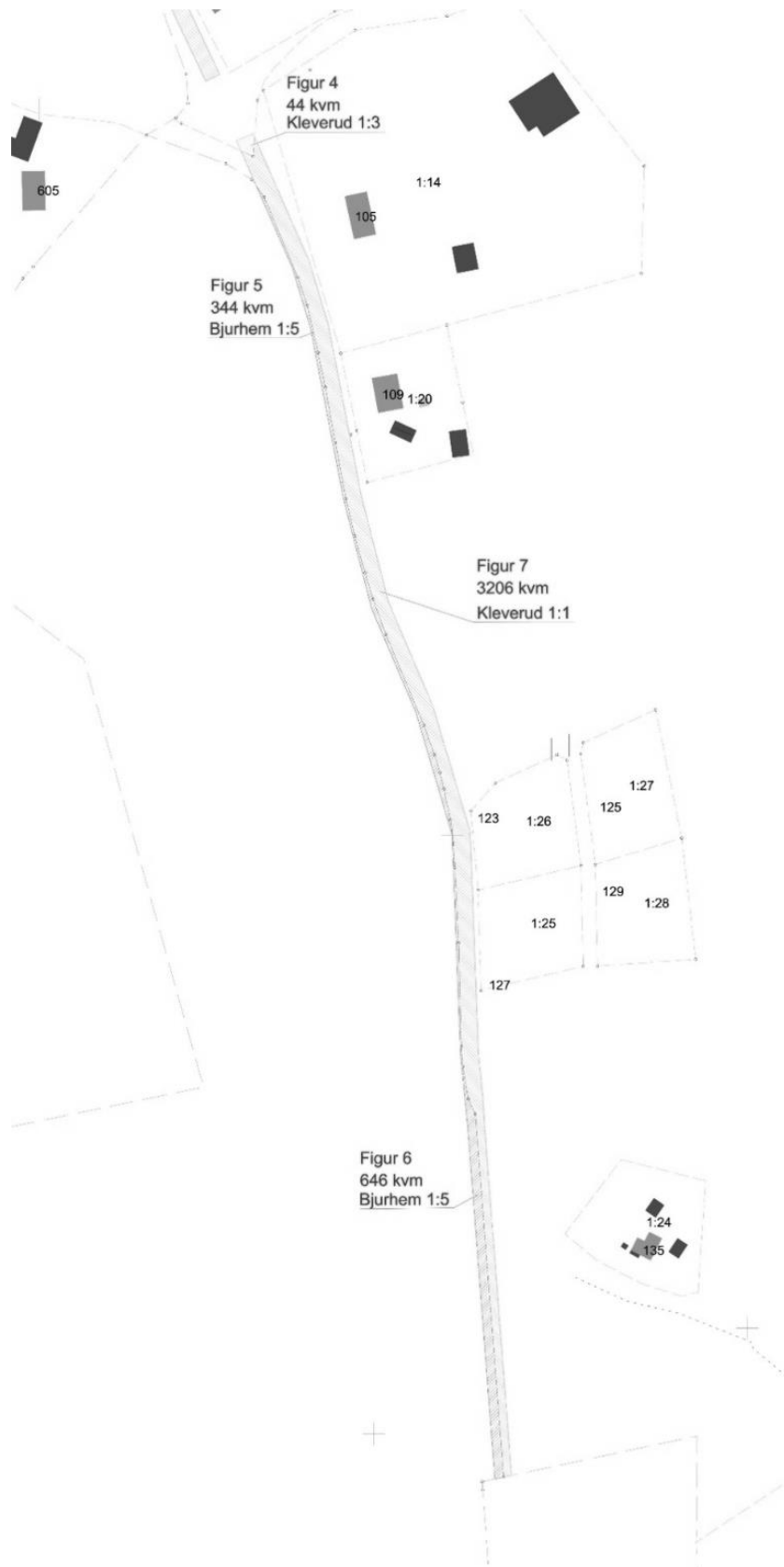
Fastighetskonsekvenser

Detaljplanen syftar till att binda ihop ett allmänt cykelstråk. I planen föreslås allmän platsmark i form av gång- och cykelväg samt lokalgata. Kommunen är skyldig att lösa in mark som är allmän plats i en detaljplan med kommunalt huvudmannaskap. I den här detaljplanen handlar det om marken för befintlig vägbana samt ca två meter utanför åt vardera sidan, en ungefärlig bredd på 7 meter. Kommunen kommer att begära och bekosta lantmäteriförrättningen samt lämna ekonomisk ersättning till de fastighetsägare som får avstå mark. Lantmäteriet har genomfört en förrättning om fastighetsbestämning för att säkerställa fastighetsgränserna.

Planförslag

Kommunen ska lösa in marken inom planområdet från privata fastigheter enligt nedanstående kartbild. Fastighetsregleringen görs i en lantmäteriförrättning som kommunen ansöker om och bekostar.

Från fastigheten Bjurhem 1:5 ska 990 kvadratmeter lösas in, från fastigheten Frändefors-Mossen s:1 ska 1 839 kvadratmeter lösas in, från fastigheten Kleverud 1:1 ska 3 206 kvadratmeter lösas in, från fastigheten Kleverud 1:3 ska 1 114 kvadratmeter lösas in och från fastigheten Kleverud 1:10 ska 3 565 kvadratmeter lösas in. Totalt kommer 10 714 kvadratmeter att lösas in från fem fastigheter.

Figur 6 Inlösen som kommer ske på planområdets södra del.

Figur 7 Inlösen som kommer ske på planområdets norra del.

Barnperspektiv

I barnkonventionen lyfts att barns bästa ska beaktas i alla åtgärder som rör dem samt att deras bästa alltid ska sättas i främsta rummet.

Fysisk aktivitet är en viktig faktor för barns nuvarande och framtida hälsa, såväl fysisk som psykisk. Att dagligen gå eller cykla är en viktig hälsoinsats och cykeln är det mest effektiva medel för barn att färdas på egen hand.

Cykeln och barns hälsa

Världshälsoorganisationens (WHO) rekommendation för barn och unga är minst 60 minuters fysisk aktivitet dagligen, men enligt Folkhälsomyndigheten har den fysiska aktiviteten bland barn och ungdomar minskat. Aktiva transporter handlar om transporter som kräver fysisk ansträngning till en destination, exempelvis att cykla till skolan eller promenera till en kompis. Aktiv transport för barn leder till flera positiva hälsoeffekter, såsom förbättrad koordination, motorik och kondition, samt även till minskad risk för oro, aggressivitet och depression.

Andelen barn i gruppen 7–14 år som cyklar en genomsnittlig dag har på 20 år minskat från 24 procent till 15 procent. Två tredjedelar av cykelresorna är fritidsresor och en tredjedel skolresor. Fritidsresor såväl som skolresor är i genomsnitt 1,7 kilometer långa och den sammanlagda cyklade sträckan per dag är 4 kilometer. Denna har inte ändrats över tid. Flickor och pojkar i dessa åldrar gör lika många cykelresor, men pojkars cykelresor är något längre.

Att cyklandet bland barn och unga minskar är oroande, även ur ett mer långsiktigt perspektiv eftersom de värderingar och vanor som utvecklas i unga år har stor betydelse längre fram i livet.

Genom att ge förutsättningar med sammanhängande cykelstråk önskar kommunen öka intresset för barn och unga att förflytta sig med hjälp av cykeln.

MILJÖBEDÖMNING

Strategisk miljöbedömning

Planen syftar till att koppla samman befintliga cykelstråk. Om genomförandet av detaljplanen kan antas få en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning enligt 6 kap 3 § Miljöbalken göras. En undersökning enligt 6 kap § 5 har genomförts och redovisas i bilaga 1, checklista med undersökning om betydande miljöpåverkan. Bedömningen har gjorts att planen inte kommer att leda till en betydande miljöpåverkan och således behöver inte en miljöbedömning genomföras.

Natura 2000

Planområdet ligger inte i ett Natura 2000-område.

Samråd med Länsstyrelsen

Samråd med Länsstyrelsen om behovet av strategisk miljöbedömning skedde i samband med att planförslaget var utställt för samråd.

Ställningstagande

Miljö- och byggnadsförvaltningen bedömer att genomförandet av planen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen delar kommunens åsikt. Planen behöver därför inte miljöbedömas.

GENOMFÖRANDE

Fastighetsrättsliga frågor

Hela planområdet består av allmän plats. Kommunen har en ovillkorlig rätt och skyldighet (om fastighetsägaren begär det) att lösa in mark som planlagts som allmän plats. Markägaren har rätt till ersättning som ska bestämmas enligt 4 kap expropriationslagen som i sin tur säger att ersättning ska ges för marknadsvärdeminskningen plus 25 %. Då allmän plats normalt har ett lågt marknadsvärde ska marknadsvärdeminskningen bestämmas med hänsyn till de förhållanden som rådde närmast innan marken angavs som allmän plats i detaljplan. Med andra ord kommer marken värderas efter hur den används idag.

Vid inlösen har parterna möjlighet att komma överens om en ersättning. Om så inte sker kommer ersättningen bestämmas av lantmäterimyndigheten i en lantmäteriförrättning.

Gemensamhetsanläggningar och ledningsrätt

Längs med planområdet har enskilda fastigheter officiälservitut vilket ger dem rätt att använda den befintliga vägen för utfart till allmän väg. Servituten blir onyttiga i de delar där de kommer att ligga på allmän plats. I samband med framtida fastighetsbildningsåtgärder kan de tas bort eller omprövas för att inte ligga som belastningar på kommunens fastighet.

I höjd med fastigheten Kleverud 1:12 korsar en ledningsrätt in över planområdet och följer vägen ca 100 m innan det lämnar planområdet. Ytterligare en ledningsrätt finns i den södra delen av planområdet, en sträcka på ca 50 meter. Det finns även ett officiälservitut för parkeringar i korsningen där Gestadvägen möter den södra sträckan av planområdet. Servitutet väntas inte påverkas av planens genomförande. Planen berör inga gemensamhetsanläggningar.

När flera fastigheter använder samma ledning för sin försörjning av vatten, avlopp, etc., bör en gemensamhetsanläggning bildas som delar upp ansvaret för skötsel och kostnader mellan de ingående fastigheterna. Detsamma gäller när samma infartsväg används. Fastighetsbildning och inrättande av gemensamhetsanläggningar sker på initiativ och bekostnad av berörda fastighetsägare. Bildandet av gemensamhetsanläggning prövas genom en ansökan till Lantmäterimyndigheten. Gemensamhetsanläggning kan bildas även på områden som inte har ”g” angivet i planen. Planförslaget ger inte upphov till nya behov av gemensamhetsanläggningar.

Upplåtelse av ledningsrätt sker på initiativ och bekostnad av ledningsägarna. Planförslaget ger inte upphov till nya behov av ledningsrätter.

Namn på gatan

I de fall det blir aktuellt beslutar byggnadsnämnden om namn på gator och kvarter, utifrån förslag som kommunens namnberedning tar fram. Gatuadresser sätts av miljö- och byggnadsförvaltningen.

Tekniska frågor

Dagvatten

Planområdet ligger utanför verksamhetsområde för kommunal dagvattenhantering. Längs den befintliga vägen finns diken som delvis är täckta med vegetation. Vid planens genomförande kan diken komma att rensas för att återfå sin funktion.

Energi och digital infrastruktur

Inom planområdet hittas ledningar tillhörande Trollhättan Energi Stadsnät (fiber), Vattenfall Eldistribution AB (el) samt TakNet ekonomiska förening (fiber). Vid schaktningsarbeten ska kabelutsättning begäras.

Befintliga elanläggningar måste hållas tillgängliga under alla skeden av genomförandet. Kablar som blir inom gatumark måste skyddas genom att kablar förläggs i rör. Markförlagda kablar får inte byggas över och det kan finnas säkerhetsavstånd till elledningar. Information om säkerhetsavstånd framgår av Elsäkerhetsverkets starkströmsföreskrifter.

Ekonomiska frågor

Kommunala kostnader och intäkter

Kommunen betalar för framtagande av detaljplan, lantmäteriförrättning (fastighetsbestämning och fastighetsreglering), inlösen av mark samt iordningställande av anläggningen.

Organisatoriska frågor

Tidplan

Planförslaget handläggs med standardförfarande och enligt följande tidplan:

- Samråd maj-juni 2020. Samrådet gäller ett första förslag, och är ett tillfälle för olika sakägare att komma med synpunkter och ändringsförslag. Därefter finns möjlighet att omarbeta förslaget.
- Granskning juli-september 2020. Under granskningstiden kan ytterligare synpunkter lämnas av sakägare på det omarbetade förslaget innan det går till beslut.
- Byggnadsnämnden antar planen i september 2020.
- Planen vinner laga kraft tre veckor efter att beslut om antagande anslagits på kommunens digitala anslagstavla under förutsättning att beslutet inte överklagas eller något oförutsett inträffar.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från den dag planen vinner laga kraft. Detta innebär att inga planförändringar får göras under denna tid mot berörda fastighetsägares vilja. Efter genomförandetidens slut gäller fortfarande planbestämmelserna till dess att de upphävs eller ändras. Under genomförandetiden har fastighetsägaren en garanterad rätt att bygga cykelvägen i enlighet med detaljplanen men efter genomförandetiden kan planen ändras eller upphävas utan att fastighetsägaren har rätt till ersättning.

Ansvarsfördelning, huvudmannaskap

Detaljplanen har kommunalt huvudmannaskap vilket innebär att kommunen är ansvarig för allmän plats i detaljplanen.

MILJÖ- OCH BYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Alexandra Swahn
Planarkitekt MSA/LAR

Annika Karlsson
Plan-och bygglovschef

BILAGOR

Bilaga 1 – Undersökning om betydande miljöpåverkan

	Berörs	Kommentarer
Riksintressen/Miljökvalitetsnorm		
Naturvård	Nej	
Kulturmiljövård	Nej	
Friluftsliv	Ja	
Kommunikationer	Nej	
Försvaret	Nej	
Geografiska best.(4 kap.)		
Natura 2000	Nej	
MKN luft	Nej	
MKN vatten	Nej	
Kulturmiljö och landskapsbild		
Stads- och landskapsbild	Nej	
Fornlämningar	Nej	
Kulturhistorisk byggnad/miljö	Ja	
Jordbruk MB 3:4	Nej	
Natur		
Naturresevat	Nej	
Strandskydd	Nej	
Växt- och djurliv	Nej	Det finns en anlagd våtmark, väster om planområdets sydspets. Våtmarken berörs inte av planens genomförande.
Biotopskydd	Nej	
Övriga områdesskydd	Nej	
Påverkan på vatten		
Dagvatten	Ja	Planområdet sträcker sig över två markavattningsföretag.
Recipient	Nej	
Grundvatten	Nej	
Hälsa (Planens påverkan på människor)		
Buller,trafik	Nej	
Buller, verksamheter	Nej	
Luftkvalitet	Nej	
Förorenad mark	Nej	
Strålning, vibrationer, ljus	Nej	
Radon	Nej	

Säkerhet		
Trafik	Ja	Genom att separera gång- och cykel från bilister, ökar säkerheten.
Brand	Nej	
Explosion	Nej	
Översvämning eller erosion	Nej	
Ras och skred	Nej	
Farligt gods	Nej	
Miljö		
Miljömål regionala/lokala	Ja	Utökade möjligheter för cykel har en positiv effekt och stödjer lokala miljömål.
Planer och program		
Översiktsplaner	Ja	
Mellankommunala intressen	Ja	Sträckningen är en del av jordbruksverkets pilotprojekt Lake Vänern Grand Tour, vilken syftar till att skapa en nationell cykelled runt hela Vänern.
Kommunens sammanvägda bedömning av genomförandet		

Med utgångspunkt från ovanstående checklista gör kommunen bedömningen att ett genomförande av detaljplan för cykelväg i Kleverud inte riskerar att medföra betydande miljöpåverkan enligt MB kap 6 § 11. En strategisk miljöbedömning enligt MB kap 6 § 11-16-18 bedöms därför inte behöva göras.

Bilaga 2 – Checklista barn

Positiv konsekvens av delmålet (+), negativ konsekvens av delmålet (-), varken positiv eller negativ konsekvens för delmålet (0).

Fokusområde	Delmål	Bedömning av detaljplanens konsekvenser	
Barnkonventionen	Berör förslaget direkt eller indirekt barn/ungdomar nu eller i framtiden?	+	Planförslaget berör barn. Planen skapar bättre förutsättningar för barn och unga att ta sig fram trafiksäkert.
	Barnens behov och deras bästa sätts i främsta rummet.	+	Barnens behov av trafiksäker cykelväg främjas. Planförslaget möjliggör att området tillgängliggörs för alla.
	Barns och ungas uppfattningar, särskilda behov och rättigheter i enlighet med barnkonventionen har beaktats i planförslaget.	+	Barns särskilda behov har beaktats i planförslaget.
Planprocess	Barnperspektivet är dokumenterat i planhandlingarna.	+	Barnperspektivet finns dokumenterat i planbeskrivningen
Delaktighet och inflytande	Barn och unga har möjlighet att påverka genom att lämna synpunkter	0	Under planprocessen görs detaljplanen tillgänglig för allmänheten, genom samråd och granskning. Planhandlingarna finns då tillgängliga digitalt på kommunens hemsida. I den här planen görs bedömningen att ingen riktad dialog behövs.
Trygg miljö för stora och små	Leka och lära	+	Planen bedöms öka möjligheterna för barn att nå naturområden, andra barn och fritidsintressen.
	Påverkar detaljplanen grönytor, friytor eller lek- och rekreationsvärdet?	+	Planen ökar tillgängligheten för barn till friytor, grönytor och naturmark med rekreationsvärden.
	Barn och ungdomars behov och sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter har beaktats	0	Planens genomförande möjliggör att barn och unga kan ta sig fram på ett självständigt säkert sätt, vilket minskar krav på andra färdmedel. Ett sammanhängande cykelstråk gör att olika delar av kommunen binds samman och kan bidra till nya platser att mötas på.
	Trygga och bra uppväxtvillkor för barn och unga	+	En delvis separerad cykelväg ökar tryggheten för barn samt deras möjlighet att på ett tryggt sätt ta sig från A till B. Att kunna ta sig fram på en cykelväg med lite trafik, bidrar också till mindre bullerexponering.
	Särskild hänsyn har tagits till barn och unga som är i behov av särskilt stöd ex. funktionshinder	0	Ambitionen är att den befintliga grusvägen asfalteras, vilket ökar tillgängligheten även för barn med funktionsnedsättningar.
Trafiksäker miljö	Planförslaget möjliggör en säker trafikmiljö för barn och unga	+	Planförslaget möjliggör en utbyggnad av cykelvägnätet, vilket innebär att tillgängligheten till nya delar av kommunen ökar. Cykelvägen knyts ihop med övriga cykelstråk, vilket skapar en trygghet och säker miljö. Vägen kommer delvis att behöva biltrafikeras för de fastigheter som nyttjar vägen som in- och utfart. Eftersom det endast är ett fåtal fastigheter bedöms det inte påverka trafiksäkerheten negativt.

Samlad bedömning: Planen följer barnkonventionen. Barnperspektivet tas i beaktande i planförslaget och planen utformas på ett sådant sätt att barnens bästa sätts i första rummet. Trots att cykelvägen delvis kommer att nyttjas med trafik för in- och utfart från befintliga fastigheter, görs bedömningen att området är lämpligt för utvecklandet av en cykelväg utifrån ett barnperspektiv.